

RAADSVOORSTEL

MET BESLUIT

Raadsvergadering	: 29 september 2025
Agendapunt	:
Onderwerp	: Ontwerpbegroting FUMO 2026
Portefeuillehouder	: Marcel van Opzeeland

Beetsterzwaag, 26 augustus 2025

Voorstel

1. Een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting FUMO 2026.

Inleiding

Op 21 juli 2025 is de ontwerpbegroting 2026 van de FUMO ontvangen. Op grond van artikel 28 van de Gemeenschappelijke Regeling FUMO wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. Het college van de gemeente Opsterland stelt de raad voor om gebruik te maken van deze mogelijkheid.

Beoogd effect en/of resultaat

Een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting FUMO 2026.

Argumenten

1.1 Structurele knelpunten vragen om scherpe sturing en realistische monitoring

Het eerste tertaalbericht van 2025 laat zien dat de FUMO kampt met structurele knelpunten die de uitvoeringskracht van de organisatie onder druk zetten. De productiviteit blijft achter bij de norm, mede als gevolg van een oplopend ziekteverzuim van 7,95%, waarbij langdurig verzuim een groot aandeel heeft. In combinatie met een hoge scholingsbehoefte leidt dit tot verhoogde werkdruk en verminderde capaciteit om de taken adequaat uit te voeren. Tegelijkertijd zijn er structurele overschrijdingen op ICT-kosten en extra uitgaven voor huisvesting en P&O-ontwikkeling, die wijzen op een gebrek aan financiële beheersing.

Deze signalen maken duidelijk dat er behoefte is aan scherpere sturing en duidelijke prioritering binnen de organisatie. Wij achten het daarom van groot belang dat het dagelijks bestuur actief stuurt op het terugdringen van deze knelpunten en dat het algemeen bestuur tijdig en volledig wordt geïnformeerd over de voortgang. In dit kader is het essentieel dat de tertaaloverzichten tijdig worden opgeleverd en inhoudelijk voldoende inzicht geven in de uitvoering. Deze overzichten vormen een onmisbaar instrument voor monitoring en bijsturing binnen de begrotingscyclus.

Daarnaast benadrukken wij dat het meerjarenperspectief in de ontwerpbegroting realistisch en structureel sluitend moet zijn. Dit betekent dat financiële plannen niet alleen sluitend moeten lijken op papier, maar ook gebaseerd moeten zijn op haalbare aannames en een robuuste onderbouwing. Alleen dan kunt u als raad verantwoorde keuzes maken en uw controlerende taak goed uitoefenen.

1.2. Een toekomstbestendige FUMO begint bij een basis op orde

De basis van de organisatie moet op orde zijn om toekomstbestendig te kunnen opereren. Wij verstaan onder de basis op orde dat de primaire processen goed moeten functioneren, zodat de organisatie effectief kan opereren en flexibel kan inspelen op veranderingen in de omgeving. De eerder genoemde knelpunten hebben een o.a. een directe impact op de uitvoeringskracht en zorgen voor een verhoogde werkdruk binnen de organisatie. Omdat deze knelpunten gevolgen hebben voor de primaire processen, verdienen ze structurele aandacht.

In dit licht ondersteunen wij het voornemen om een onderzoek te starten naar een robuuste omgevingsdienst. Wij pleiten ervoor om dit onderzoek nadrukkelijk te richten op de toekomstbestendigheid

van de organisatie, waarbij de kwaliteit van de basisprocessen centraal staat. Daarbij hoort bijvoorbeeld ook een kritische blik op de actualiteit van de bedrijvenlijsten. Deze lijsten vormen immers een belangrijke grondslag voor de ontwerpbegroting en de verdeling van uren en middelen. Een juiste en actuele registratie is essentieel voor een eerlijke en transparante toerekening van kosten aan de deelnemers.

Wij adviseren om dit onderzoek met prioriteit nog dit jaar op te starten en de resultaten tijdig beschikbaar te hebben voor de begrotingscyclus van 2027.

1.3. Versterking van de rol van het dagelijks bestuur is noodzakelijk voor effectieve sturing

De huidige uitdagingen vragen om een krachtiger en zichtbaarder optreden van het dagelijks bestuur. Wij achten het van groot belang dat het dagelijks bestuur nadrukkelijker haar rol pakt in de aansturing van de organisatie. Dit betekent dat het bestuur proactief stuurt op de uitvoering van de missie en visie, scherp toeziet op de voortgang van verbetertrajecten, en tijdig ingrijpt waar nodig. Een actieve rol van het dagelijks bestuur stelt het algemeen bestuur in staat om meer op hoofdlijnen te sturen en zich te richten op strategische keuzes.

In dit kader vragen wij ook nadrukkelijk aandacht voor goed werkgeverschap. Een stabiele, gezonde en aantrekkelijke werkomgeving is een randvoorwaarde voor het aantrekken en behouden van gekwalificeerd personeel, het terugdringen van ziekteverzuim en het verhogen van de productiviteit. Wij verwachten van het dagelijks bestuur dat zij hierin het voortouw neemt en zorgt voor een organisatiecultuur waarin medewerkers zich gesteund en gewaardeerd voelen.

Kanttekeningen

1.1. In 2026 bestaat het risico dat de productiviteitsnorm niet gehaald wordt

De productiviteitsnorm wordt zowel in 2024 als in 2025 niet gehaald. Dit komt voornamelijk door langdurig en zeer langdurig ziekteverzuim. In de risicoanalyse bij de begroting 2026 is het niet behalen van de productiviteitsnorm nadrukkelijk als risico benoemd. In 2022 en 2023 is de productiviteitsnorm wel gehaald. De FUMO gaat er vooralsnog niet vanuit dat het niet behalen van de productiviteitsnorm structureel is.

1.2. Een begrotingswijziging 2026 is een reële optie

In de huidige ontwerpbegroting zijn uitsluitend uitzettingen opgenomen, die onontkoombaar zijn. De FUMO heeft naast deze uitzettingen in de geamendeerde ontwerpbegroting diverse voorstellen opgenomen om tot structurele versterking van de FUMO te komen. Deze zijn echter niet in de huidige ontwerpbegroting verwerkt, omdat de FUMO via een amendement van het algemeen bestuur de opdracht heeft gekregen om uitsluitend uitzettingen te verwerken, die onontkoombaar zijn. In dit amendement is ook aangegeven dat het wenselijk is om een extern bureau te laten onderzoeken wat de FUMO nodig heeft om een robuuste omgevingsdienst te worden. Het amendement biedt ook ruimte om via een begrotingswijziging aanvullende middelen aan te vragen als de noodzaak hiervan door bijvoorbeeld het onderzoek voldoende onderbouwd wordt.

Middelen

De ontwerpbegroting van de FUMO voor 2026 resulteert voor de gemeente Opsterland in een verhoging van de deelnemersbijdrage met € 75.417 t.o.v. 2025. Deze wijziging is verwerkt in de primaire begroting van de gemeente. De mutatie is gebaseerd op de input vanuit de afdeling OWO-VTH, die gebruik heeft gemaakt van de rapportages van de FUMO. Uit deze rapportages bleek dat Opsterland structureel te weinig uren had begroot dan daadwerkelijk besteed, met name bij de bodemtaken. Dit verschil is grotendeels te verklaren door te krappe inschattingen die zijn gemaakt bij de invoering van de Omgevingswet. Daarnaast zien we in de toename van de deelnemersbijdrage ook het effect van het stijgen van het uurtarief van de FUMO. Dit tarief stijgt met € 11.

SDG's

Vergunningverlening, toezicht en handhaving leveren binnen de gemeentelijke taakvelden ruimtelijke ordening, gebruik, bouwen, milieu en de openbare ruimte op onderdelen ook een bijdrage aan het realiseren van de (gemeentelijke) klimaat- en duurzaamheidsdoelstelling.

Evaluatie

N.v.t.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2026
2. Ontwerpbegroting FUMO 2026
3. Amendement ontwerpbegroting FUMO 2026
4. Uitslag stemming Amendement ontwerpbegroting FUMO 2026 10 juli 2025
5. Zienswijze Opsterland

Vertrouwelijke stukken ter inzage gelegd voor raadsleden

N.v.t.

Burgemeester en wethouders van de Gemeente Opsterland,

De secretaris,

De burgemeester,

Sandra van 't Hooge

Andries Bouwman

Team	: OWO-VTH
Behandelend ambtenaar	: Simon Veenema
Telefoonnummer	:
Emailadres	: s.veenema@owo-gemeenten.nl

Ontwerp raadsbesluit

Raadsvergadering : 29 september 2025
Agendapunt :
Onderwerp : Ontwerpbegroting FUMO 2026

De raad van de Gemeente Opsterland,
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 26 augustus 2025,

besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting FUMO 2026.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de Gemeente Opsterland van 29 september 2025

De griffier,

De voorzitter,

Laura Meijer

Andries Bouwman